

Noty o autorach

Joanna Dembińska-Pawelec – Dr hab. nauk humanistycznych, pracuje w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się polską poezją XX wieku, szczególnie twórczością Stanisława Barańczaka oraz Jarosława Iwaszkiewicza. Autorka m.in. książek *Światy możliwe w poezji Stanisława Barańczaka* (Katowice 1999) oraz *Villanella. Od Anonima do Barańczaka* (Katowice 2006).

Dariusz Pawelec – Profesor Uniwersytetu Śląskiego, dr hab. nauk humanistycznych, kierownik Zakładu Poetyki Historycznej i Sztuki Interpretacji Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, dyrektor Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego. Jest autorem kilku książek: *Poezja Stanisława Barańczaka. Reguły i konteksty* (Katowice 1992), *Lingwiści i inni. Przewodnik po interpretacjach wierszy współczesnych* (Katowice 1994), *Czytając Barańczaka* (Katowice 1995), *Debiuty i powroty. Czytanie w czas przełomu* (Katowice 1998), *Świat jako Ty. Poezja polska wobec adresata w drugiej połowie XX wieku* (Katowice 2003), *Od kołysanki do trenów. Z hermeneutyki form poetyckich* (Katowice 2006).

Joanna Kisiel – Dr hab. nauk humanistycznych, pracuje w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego Uniwersytetu Śląskiego. Jest autorką m.in. książek *Retoryka i melancholia. O poezji Jana Lechonia* (Katowice 2001), *Imiona lęku. Szkice o poetach i wierszach* (Katowice 2009), *Chwile ulotne. O poezji Ryszarda Kapuścińskiego* (Katowice 2009), współautorką *Małego leksykonu kultury. Kierunki – style – tendencje* (Katowice 1996).

Marian Kisiel – Prof. zw. dr hab. nauk humanistycznych, kierownik Zakładu Literatury Współczesnej Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego (od 2002 roku), prodziekan ds. Rozwoju i Promocji Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego (od 2008 roku). W latach 1996–2002 zastępca dyrektora, w latach 2002–2008 dy-

rektor Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej. Prof. zw. dr hab. Marian Kisiel jest autorem i współautorem wielu książek, m.in.: *Czego nie ma w podręcznikach języka polskiego? (Mały przewodnik po współczesnej literaturze polskiej)* (Gliwice 1991), *U podstaw twórczości Adama Czerniawskiego* (Gliwice 1991), *Mały leksykon kultury. Kierunki – style – tendencje* (Katowice 1996; współautorzy: J. Kisiel, Z. Marcinów), *Więzy i wzloty. Przełom 1955–1959 w literaturze polskiej – próba modelu* (Kielce 1996) *Polskie pisma literackie* (Warszawa 1997), *Świadectwa, znaki. Glosy o poezji najnowszej* (Katowice 1998), *Od Różewicza. Małe szkice o poezji* (Katowice 1999), *Zmiana. Z problemów świadomości literackiej przełomu 1955–1959 w Polsce* (Katowice 1999), *Pamięć, biografia, słowo. Szkice o poetach dwóch generacji* (Katowice 2000), *Pokolenia i przełomy. Szkice o literaturze polskiej drugiej połowy XX wieku* (Katowice 2004), *Przypisy do współczesności* (Katowice 2006), redaktorem kilkunastu tomów, członkiem wielu prestiżowych organizacji i towarzystw naukowych.

Danuta Opacka-Walasek – Prof. Uniwersytetu Śląskiego, dr hab. nauk humanistycznych, pracownik Zakładu Literatury Współczesnej w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, kierownik Studiów III stopnia na Uniwersytecie Śląskim. Autorka wielu artykułów oraz książek, m.in.: „...pozostać wiernym niepewnej jasności”. *Wybrane problemy poezji Zbigniewa Herberta* (Katowice 1996), *Czytając Herberta* (Katowice 2001), *Chwile i eony. Obrazy czasu w polskiej poezji drugiej połowy XX wieku* (Katowice 2005).

Marek Pytasz – Prof. Uniwersytetu Śląskiego, dr hab., pracownik Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego. Zajmuje się polską literaturą współczesną, zwłaszcza emigracyjną. Pełnił funkcję dyrektora Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego. Jest autorem wielu rozpraw naukowych, redaktorem *Opowieści biblijnych*, *Szkolnego słownika literatury polskiej XX wieku* (Katowice 2000), współredaktorem *Szkolnego słownika bohaterów literatury polskiej* (wspólnie z M. Kisiel), *Szkolnego słownika bohaterów literatury powszechnej* (przy współudziale M. Kisiela), *Szkolnego słownika wiedzy o literaturze* (współ z R. Cudakiem) i wielu innych.

Tadeusz Sławek – Prof. zw. dr hab. nauk humanistycznych, kierownik Katedry Literatury Porównawczej Uniwersytetu Śląskiego, w latach 1997–2002 Rektor Uniwersytetu Śląskiego, a w latach 1990–1995

przewodniczący Senackiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą. Specjalizuje się w historii literatury angielskiej i amerykańskiej oraz teorii literatury. Opublikował kilkadziesiąt artykułów, zredagował kilkanaście tomów prac zbiorowych, jest autorem wielu książek, z których ważniejsze to: *Dark Glory. Robinson Jeffers and His Philosophy of Man, Time and Thing* (Katowice 1990), *Maszyna do pisania; Jacquesa Derridy teoria literatury* (wraz z Tadeuszem Rachwałem; Warszawa 1993), *Sfera szarości. Szkice o literaturze i myśli XVIII w.* (wraz z T. Rachwałem; Katowice 1994), *Literary Voice. The Calling of Jonagh* (wraz z D. Weslingiem).

Ewa Jaskółowa – Prof. dr hab., kierownik Katedry Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Od początku swej kariery naukowej interesuje się problemami literatury i dydaktyki. Sprawność interpretacyjną i świadomość literaturoznawczą uznaje za podstawę działań dydaktycznych nauczyciela języka polskiego w szkole. Jest autorką kilku książek: *Poetyckie podróże Stanisława Balińskiego* (Katowice 1988), *Od poezji kosmosu do poezji czasu. Studium o twórczości Stanisława Ciesielczuka* (Katowice 1997), *Od „Bogurodźicy” do poezji Szymborskiej. Historia literatury* (Warszawa–Chicago 2001), *„Kto to był”. Żona Lota w poezji XX wieku, czyli rozbijanie stereotypu* (Katowice 2006).

Bernadeta Niesporek-Szamburska – Prof. Uniwersytetu Śląskiego, dr hab. nauk humanistycznych, kierownik Zakładu Dydaktyki Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. W latach 80. brała udział w prowadzonych pod kierunkiem prof. dra hab. Władysława Lubasia badaniach socjolingwistycznych nad językiem miast Górnego Śląska i Zagłębia, a od 1993 roku – w międzynarodowych badaniach nad językiem dziecka. Jest autorką książek: *Język wierszy dla dzieci* (na materiale „Świerszczyka”) (Katowice 1990), *Językowy obraz pór roku i tradycji kulturowych w twórczości dzieci* (Katowice 2004) oraz wielu artykułów naukowych, recenzji, a także współautorką kilku podręczników szkolnych i materiałów metodycznych z zakresu kształcenia językowego (w tym ortografii) dla nauczycieli uczących języka polskiego w szkołach podstawowych, zawodowych, liceach oraz technikach. Jest także współautorką (wraz z dr A. Achtelem) książki *Bawimy się w polski 1. Podręcznik do nauki języka polskiego dla dzieci* (Katowice 2009).

Jolanta Tambor – Prof. Uniwersytetu Śląskiego, dr hab., dyrektor Szkoły Języka i Literatury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego, pracownik Insty-

tutu Języka Polskiego UŚ. Zajmuje się socjolingwistyką, dialektologią, etnolingwistyką, fonetyką i fonologią oraz glottodydaktyką. Jest autorką kilku książek: *Język polskiej prozy fantastyczno-naukowej* (Katowice 1990), *Mowa Górnoszlązaków oraz ich świadomość językowa i etniczna* (Katowice 2006, II wyd. 2008), *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia* (Warszawa 2007), *Stanisław Lem: Jak ocalał świat, Maszyna Trurla, Wyprawa pierwsza A, czyli Elektrybalt Trurla*, Seria „Czytaj po polsku”, t. 7 (Katowice 2010), *Oberschlesien – Sprache und Identität* (Hildeshaim–Zürich–New York: Georg Olms Verlag, 2011), a także współautorką podręczników *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego* (wraz z D. Ostaszewską: Warszawa 2000, 2002, 2004, 2006, 2008), *Śpiewajaco po polsku* (z A. Majkiewicz: Katowice 2004, 2006, 2009) i monografii *Gwara śląska – świadectwo kultury, narzędzie komunikacji* (z A. Skudrzyk, K. Urban, O. Wolińska: Katowice 2000).

Agnieszka Tambor – Mgr, pracownik Katedry Międzynarodowych Studiów Polskich Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się glottodydaktyką i filmem polskim. Jest autorką dwu książek: *Polska półka filmowa. 100 filmów, które każdy cudzoziemiec powinien zobaczyć* (Katowice 2012) oraz opracowania: Zofia Nalkowska: *Przy torze kolejowym*; Tadeusz Borowski: *Proszę państwa do gazu*. (Katowice 2011, w serii „Czytaj po polsku”, t. 8).

Wioletta Hajduk-Gawron – Dr, pracownik Katedry Międzynarodowych Studiów Polskich Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się glottodydaktyką i nauczaniem literatury polskiej cudzoziemców. Jest współautorką książek: *Bądź na B1* (Kraków 2010, 2012, wraz z A. Achtelek, A. Madeją i M. Świątek), autorką gry edukacyjnej *Znajdź pytanie, znajdź odpowiedź* i członkiem zespołu redakcyjnego serii „Czytaj po polsku”.